

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/52/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318201590
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318201590.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore žalobcu innogy Slovensko s.r.o., Hviezdoslavovo námestie 13, Bratislava, IČO: 44 291 809, zast. Marek Hrouda, advokát, Krmanova 16, Košice proti žalovanej Z. M., nar. XX. XX. XXXX, V. XXXX/X, I.É., o zaplatenie 363,43 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 239,19 eur s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 135,69 eur od 1. 12. 2016 do zaplatenia, s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 103,50 eur od 12. 1. 2017 do zaplatenia v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi vo vzťahu k žalovanej p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 32 % s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 6. 4. 2018 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal zaviazat' žalovanú na zaplatenie sumy 398,43 eur, úroku z omeškania 5% ročne zo sumy 165,69 eur od 1. 12. 2016 do zaplatenia, úroku z omeškania 5% ročne zo sumy 232,74 eur od 12. 1. 2017 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Z obsahu žaloby vyplýva, že na základe Zmluvy o združenej dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosti zo dňa 16. 7. 2015, uzatvorenej medzi stranami sporu, žalovaná na určenom odbernom mieste odoberala zemný plyn z distribučnej sústavy. Preto bola povinná uhrádzať žalobcovi odplatu vo forme mesačných preddavkových platieb a na základe ročného periodického vyúčtovania spotreby plynu. Odobratý plyn bol žalovanej vyfakturovaný na sumu 398,43 eur a to za obdobie od 19. 10. 2015 do 18. 10. 2016 vo výške 165,69 eur a za obdobie od 19. 10. 2016 do 15. 12. 2016 vo výške 232,74 eur. Žalovaná sumu 398,43 eur neuhradila, preto žalobca podal na súd žalobu, pričom si uplatnil aj úroky z omeškania podľa splatnosti jednotlivých faktúr a náhradu trov konania.

2. Pred doručením žaloby žalovanej a pred prvým pojednávaním a to dňa 30. 4. 2018 došlo na súd podanie žalobcu, ktorý netrval na zaplatení poplatkov za upomienky v celkovej výške 35 eur s príslušnými úrokmi z omeškania. Žalovanú teda žiadal zaviazat' na zaplatenie sumy 363,43 eur, úroku z omeškania 5% ročne zo sumy 135,69 eur od 1. 12. 2016 do zaplatenia, úroku z omeškania 5% ročne zo sumy 227,74 eur od 12. 1. 2017 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Keďže žalobca zobral žalobu späť sčasti pred jej doručením žalovanej, v súlade s ustanovením §145 ods. 3 C.s.p. súd koná vo zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti. Predmetom konania sa stala suma 363,43 eur, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 135,69 eur od 1. 12. 2016 do

zaplatenia, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 227,74 eur od 12. 1. 2017 do zaplatenia a na náhrada trov konania.

3. V podaní doručenom súdu dňa 30. 4. 2018 žalobca trval na zaplatení poplatkov a to titulom náhrady nákladov za prerušenie distribúcie za neplatenie fiktívne 88,24 eur a opätovné pripojenie po prerušení fiktívne 36 eur, ktoré žalobca vyúčtoval žalovanej faktúrou č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX, ktoré súdu aj predložil. Tieto náklady boli žalovanej vyúčtované - refakturované v súlade s čl. V bod 2.11 a čl. IV bod 17 Obchodných podmienok, účinnými od 1. 9. 2015, teda v čase fakturácie služby. Tieto náklady za dané odberné miesto bol žalobca povinný uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete: spoločnosti SPP - distribúcia, a.s., a na základe hromadnej faktúry (faktúry vyúčtovanej žalobcovi vo vzťahu k viacerým konečným odberateľom) ho aj žalobca prevádzkovateľovi distribučnej siete uhradil. Následne žalobca tieto náklady refakturoval žalovanej ako odberateľovi. Výška nákladov Prerušenie distribúcie 88,24 eur a Opätovné pripojenie pri prerušení distribúcie 36,00 eur vyplýva z Katalógu služieb spoločnosti SPP - distribúcia a.s., platného od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015, zmena 29. 1. 2015, zmena 29. 7. 2015, zmena 21. 12. 2015, ktorý bol napriek svojej pôvodne uvedenej platnosti účinný aj v čase fakturácie služby žalovanej tj. 22. 9. 2016. Pri popise Prerušenie/Obmedzenie distribúcie zemného plynu z dôvodu nezaplatenia faktúry za dodávku plynu je uvedená cena služby 73,53 eur/výkon bez DPH (s DPH 88,24 eur/výkon). Daná cena sa uplatňuje aj v prípade administratívneho - fiktívneho prerušenia. Pri popise Obnovenie distribúcie zemného plynu po prerušení /obmedzení z dôvodu neplatenia faktúry za dodávku plynu je uvedená cena služby 30,00 eur/výkon bez DPH (s DPH 36,00 eur/výkon). V danom prípade išlo o administratívne/systémové prerušenie. Po vykonaní prerušenia distribúcie-systémové/opätovného pripojenia-systémové po prerušení distribúcie zemného plynu boli náklady žalobcovi refakturované zo strany SPP- distribúcia, a.s.. SPP- distribúcia, a.s. vyúčtovala žalobcovi vo faktúre č. XXXXXXXXXXXX na sumu 15 126,09 eur náhradu nákladov na prerušenie distribúcie 73,53 eur bez DPH a opätovné pripojenie pri prerušení vo výške 30,00 eur bez DPH. Žalobca dňa 23. 9. 2016 uhradil predmetnú faktúru prevodom z účtu, o čom predkladá súdu výpis. Následne si žalobca uplatňoval úhradu nákladov vyhotovením faktúry žalovanej.

4. Keďže v danej veci boli splnené podmienky podľa ustanovenia §177 ods. 2 písm. a) C.s.p., súd vo veci rozhodol na základe predložených listinných dôkazov bez nariadenia ústneho pojednávania. V súlade s ustanovením §219 ods. 3 C.s.p. súd miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku súd zverejnil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, t.j. tento oznam bol vyvesený od 6. 3. 2019 do 14. 3. 2019.

5. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, najmä so žiadosťou o zmenu odberateľa na odbernom mieste, zmluvou o združenej dodávke plynu, obchodnými podmienkami žalobcu, katalógom služieb spoločnosti SPP - distribúcia a.s., faktúrami, výpisom z účtu žalobcu, upomienkou a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Na základe Žiadosti o zmenu odberateľa na odbernom mieste a Zmluvy o združenej dodávke plynu zo dňa 16. 7. 2015, žalovaná na určenom odbernom mieste odoberala zemný plyn z distribučnej sústavy žalobcu.

7. Z čl. IV. bod 17. Obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby pre zmluvy o združenej dodávke plynu odberateľom plynu kategórie domácnosti, účinných od 1. 9. 2015 vyplýva, že nedoplatok z vyúčtovacej faktúry alebo preddavkovú platbu uhradí odberateľ plynu v lehote splatnosti vyúčtovacej faktúry alebo preddavkovej platby. V prípade nezaplatenia uvedenej platby ani v dodatočnej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 10dní od upozornenia o neuhradení záväzku, stanovenej v upomienke, je dodávateľ plynu oprávnený na náklady odberateľa plynu po jeho predchádzajúcom poučení o prerušení dodávky plynu prostredníctvom PDS obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu do odberného miesta až do zaplatenia dlžnej sumy, ako aj odstúpiť od zmluvy podľa čl. XIII. Bodu 4 týchto obchodných podmienok.

Z čl. IV. bod 18. Obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby pre zmluvy o združenej dodávke plynu odberateľom plynu kategórie domácnosti, účinných od 1. 9. 2015 vyplýva, ak je odberateľ plynu v omeškani s úhradou akejkoľvek platby podľa zmluvy, dodávateľ plynu má právo odberateľovi plynu fakturovať poplatok za upomienku, poplatok za nedodržanie platobných podmienok podľa cenníka služieb a úrok z omeškania v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov, pričom dodávateľ plynu uvedie výšku úrokov z omeškania na svojom webovom sídle.

Z čl. V. bod 2.11. Obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby pre zmluvy o združenej dodávke plynu odberateľom plynu kategórie domácnosti, účinných od 1. 9. 2015 vyplýva, že odberateľ plynu je povinný uhradiť dodávateľovi plynu spolu s cenou za združenú dodávku plynu podľa zmluvy a týchto OP aj ďalšie, s predmetom zmluvy súvisiace platby, resp. poplatky, ak svojím konaním, resp. nekonaním, spôsobil ich vznik alebo potrebu uskutočnenia ďalších úkonov (služieb) zo strany dodávateľa plynu alebo PDS a tieto sú spoplatňované podľa príslušného Cenníka služieb dodávateľa plynu alebo PDS.

Z čl. XVII. bod 9. Obchodných podmienok poskytovania univerzálnej služby pre zmluvy o združenej dodávke plynu odberateľom plynu kategórie domácnosti, účinných od 1. 9. 2015 vyplýva, že Obchodné podmienky dňom nadobudnutia účinnosti nahrádzajú doteraz platné obchodné podmienky.

8. Podľa Katalógu služieb SPP - distribúcia, a.s., platných od 1. 1. 2015 do 29. 1. 2015, poplatok za prerušenie/obmedzenie distribúcie zemného plynu z dôvodu nezaplatenia faktúry za dodávku plynu je 88,24 eur a poplatok za obnovenie distribúcie zemného plynu po prerušení/obmedzení z dôvodu nezaplatenia faktúry za dodávku plynu je 36 eur a to vrátane DPH.

9. Žalobca vyfakturoval žalovanej na odbernom mieste spolu sumu vo výške 398,43 eur takto:
- Za obdobie od 19. 10. 2015 do 18. 10. 2016 faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20. 10. 2016 splatnou dňa 30. 11. 2016 sumu 135,69 eur za odobratý zemný plyn + poplatky za 6upomienok 30 eur. Na základe výzvy súdu žalobca pred doručením žaloby žalovanej a pred prvým pojednávaním netrval na zaplatení sumy 30 eur za upomienky.

- Za obdobie od 19. 10. 2016 do 15. 12. 2016 faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27. 12. 2016 splatnou dňa 11. 1. 2017 sumu 103,50 eur za odobratý zemný plyn + poplatky v celkovej výške 129,24 eur (poplatok za prerušenie distr. za nepl. fiktívne 88,24 eur, poplatok za opät. pripoj. po prer. fiktívne 36 eur a poplatok za upomienku 5eur). Na základe výzvy súdu žalobca pred doručením žaloby žalovanej a pred prvým pojednávaním netrval na zaplatení sumy 5 eur za upomienku.

10. Na základe výzvy žalobca predložil súdu faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 9. 2016 splatnou dňa 11. 1. 2017 na sumu 88,24 eur ako náhradu nákladov na prerušenie distribúcie podľa čl. IV bod 17 Obchodných podmienok.

Súčasne súdu predložil aj faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 9. 2016 splatnou dňa 11. 1. 2017 na sumu 36 eur ako náhradu nákladov za opätovné pripojenie pri prerušení distribúcie.

11. Faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12. 9. 2016 splatnou dňa 26. 9. 2016 spoločnosť SPP - distribúcia a.s. Bratislava vyfakturovala žalobcovi za skutočné výkony spolu sumu vo výške 15 126,09 eur. Z prílohy tejto faktúry vyplýva, že na odbernom mieste žalovanej došlo k systémovému odpojeniu dodávky plynu a systémovému pripojeniu dodávky plynu.

Sumu vo výške 15 126,09 eur žalobca uhradil dňa 23. 9. 2016, čo vyplýva zo žalobcom predloženého výpisu z účtu.

12. Upomienkou zo dňa 8. 3. 2017 žalobca urgoval zaplatenie dlžnej sumy žalovanou.

13. Po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi súd zistil, že podaná žaloba je dôvodná len čiastočne.

Podľa ustanovenia §588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa ustanovenia §51 Občianskeho zákonníka účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa ustanovenia §17 ods. 1 Zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike, odberateľ elektriny v domácnosti a odberateľ plynu v domácnosti okrem práv na ochranu spotrebiteľa podľa osobitných predpisov majú právo pri dodávke elektriny a dodávke plynu

a) uzatvoriť s dodávateľom elektriny alebo dodávateľom plynu zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu v súlade s odsekom 7, ktorá musí obsahovať najmä

1. identifikáciu dodávateľa a odberateľa,
2. rozsah dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s týmito dodávkami,
3. podmienky dodávky elektriny alebo dodávky plynu a služieb súvisiacich s dodávkou,
4. zdroj, spôsob a možnosti získavania informácií o cene elektriny alebo o cene plynu vrátane štruktúry ceny,
5. dobu trvania zmluvy a podmienky, za akých možno zmluvu vypovedať, vrátane informácie o poplatku za vypovedanie zmluvy alebo informácie, že zmluvu je možné vypovedať bez poplatku,
6. spôsob a výšku kompenzácie za nedodržanie dohodnutej kvality dodanej elektriny alebo dodaného plynu a služieb súvisiacich s dodávkou vrátane kompenzácie za chybné alebo oneskorené vyúčtovanie platby za dodávku elektriny alebo plynu,
7. miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie reklamácie a miesto, spôsob a lehoty na uplatňovanie dostupných prostriedkov na urovanie sporu,
8. informáciu, za akých podmienok môže odberateľ vypovedať zmluvu, ak nesúhlasí so zmenou ceny za dodávku elektriny alebo ceny za dodávku plynu a s tým súvisiacich služieb alebo so zmenou podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu,
9. spôsob oznámenia termínu výmeny určeného meradla a informáciu o dôvodoch výmeny určeného meradla,
10. informácie o právach odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti aspoň formou odkazu na také informácie zverejnené na webovom sídle dodávateľa elektriny alebo dodávateľa plynu,
11. náhradný spôsob určenia množstva dodanej elektriny alebo dodaného plynu v prípade poruchy určeného meradla alebo mimo určeného termínu odpočtu,

b) na poskytnutie informácie o každej zmene ceny za dodávku elektriny alebo ceny za dodávku plynu a o zmene obchodných podmienok dodávky elektriny alebo dodávky plynu a s tým súvisiacich služieb a poučenie o práve vypovedať zmluvu o združenej dodávke elektriny alebo zmluvu o združenej dodávke plynu podľa odseku 4 transparentným a zrozumiteľným spôsobom určeným v obchodných podmienkach podľa § 34 ods. 2 písm. f) tretieho bodu alebo § 69 ods. 2 písm. a) tretieho bodu najneskôr 30 dní pred nadobudnutím účinnosti zmeny,

c) na výber nediskriminačnej formy a spôsobu platenia za dodávku elektriny alebo dodávku plynu a s tým spojených služieb a uhrádzať platby za dodávku elektriny alebo za dodávku plynu formou s dodávateľom dohodnutých preddavkových platieb; pri určení výšky týchto preddavkových platieb dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu zohľadní výšku preddavkových platieb za rovnaké obdobie predchádzajúceho zúčtovacieho obdobia; dohodnutá výška preddavkových platieb bude zohľadňovať skutočný odber elektriny alebo skutočný odber plynu za predchádzajúce zúčtovacie obdobie alebo plánovaný odber elektriny alebo plánovaný odber plynu na nadchádzajúce zúčtovacie obdobie a bude upravená len o rozdiel medzi cenou elektriny alebo plynu uplatňovanou v predchádzajúcom zúčtovacom období a cenou elektriny alebo plynu, ktorá sa bude uplatňovať v nadchádzajúcom zúčtovacom období; odmietnutie dohody o úhrade formou preddavkových platieb je povinný dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu odôvodniť,

d) na poskytnutie písomnej informácie o obsahu zmluvy o združenej dodávke elektriny a zmluvy o združenej dodávke plynu podľa odseku 1 písm. a) v primeranom časovom predstihu pred uzavretím takej zmluvy; primeraným časovým predstihom sa rozumie čas, ktorý potrebuje odberateľ elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti na posúdenie informácií o obsahu zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu podľa odseku 1 písm. a),

e) na poskytnutie informácie o

1. práve písomne odstúpiť od zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu do 14 dní odo dňa uzavretia takej zmluvy; takú informáciu je dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu povinný poskytnúť odberateľovi elektriny v domácnosti alebo odberateľovi plynu v domácnosti formou samostatného písomného poučenia spolu s formulárom na odstúpenie od zmluvy podľa prílohy č. 1 najneskôr pri uzavretí zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu,
2. prípadnej povinnosti odberateľa elektriny v domácnosti alebo odberateľa plynu v domácnosti uhradiť dodávateľovi elektriny alebo dodávateľovi plynu cenu za skutočne poskytnuté plnenie, ak odberateľ

elektriny v domácnosti alebo odberateľ plynu v domácnosti odstúpi od zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu po tom, čo udelil výslovný súhlas podľa odseku 19.

14. Súd v tomto konaní mal preukázané rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých zistil, že na základe platne uzatvorenej Zmluvy o združenej dodávke plynu pre odberateľov kategórie domácnosť, žalobca dodal žalovanej plyn, ktorý jej vyfakturoval za obdobie od 19. 10. 2015 do 18. 10. 2016 faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20. 10. 2016 splatnou dňa 30. 11. 2016 sumu 135,69 eur a za obdobie od 19. 10. 2016 do 15. 12. 2016 faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27. 12. 2016 splatnou dňa 11. 1. 2017 sumu 103,50 eur. Žalovaná túto vyfakturovanú sumu 239,19 eur neuhradila, preto súd v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal ju na zaplatenie uvedenej dlžnej sumy.

15. Podľa ustanovenia §517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia §3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Pretože žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou peňažného dlhu vo výške 239,19 eur, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania, ktorý je v súlade s ustanovením §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením §3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. a to podľa splatnosti jednotlivých faktúr.

16. Súd žalobu žalobcu zamietol v časti požadovaných poplatkov za prerušenie distribúcie za neplatenie fiktívne 88,24 eur a za opätovné pripoj. po prerušení fiktívne 36 eur (faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27. 12. 2016, resp. faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 9. 2016, resp. faktúra č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22. 9. 2016) a to aj keď žalobca tieto poplatky odôvodňoval ako náhradu nákladov na prerušenie distribúcie podľa čl. IV bod 17 Obchodných podmienok.

Podľa ustanovenia §52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia §52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ustanovenia §52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia §53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia §54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia §2 písm. a) a b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania,

b) predávajúcim osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

Podľa ustanovenia §3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §34 Občianskeho zákonníka, právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

Podľa ustanovenia §37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

17. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovanou je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a v zmysle §52 Občianskeho zákonníka.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Aj napriek tomu, že ide o zmluvu o dodávke plynu podľa Zák. č. 251/2012 Z.z., ako už súd vyššie uviedol, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, obchodných podmienok a cenníka bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

18. Ustanovenie §53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv. Toto stanovisko je podporené aj rozsudkom Európskeho súdneho dvora z 27.06.2000 v spojených prípadoch C-240/98, C-241/98, C-242/98, C-243/98 a C-244/98, U. W. N. A. proti P. M. D. und A. N. A. proti B. M., A. Q. O., B. L. R. K., M. K. a N. Z. Y., v ktorom sa konštatuje, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť nepríjemné podmienky z úradnej povinnosti. Právomoc súdu stanoviť z úradnej povinnosti, či je podmienka nečestná, znamená vytvoriť vhodné prostriedky. Znamená to dosiahnuť výsledok sledovaný čl. 6 Smernice, konkrétne chrániť spotrebiteľa pred záväzkom voči nečestnej podmienke a dosiahnuť zámer čl. 7 Smernice. Tieto opatrenia môžu pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam.

19. V súvislosti s poplatkami, ktoré vyplývajú z Cenníka, resp. z Katalógu a ktoré žalobca označil ako náklady, je potrebné uviesť, že pri týchto poplatkoch podľa katalógu sa jedná o poplatky za porušenie zmluvy, pričom spotrebiteľ nemá v ďalšom možnosť využívať služby pôvodne mu poskytované žalobcom. Teda spotrebiteľ je povinný platiť sankciu za to, že dodávateľ mu nebude dodávať služby. Za zaplatenie poplatku za prerušenie, resp. obmedzenie dodávky plynu, spotrebiteľovi nebola poskytovaná žiadna služba. Práve naopak prerušením dodávky služieb bol mu znemožnený prístup k službám a ďalším dodávkam zo strany žalobcu. Preto je súd názoru, že takéto dojednanie ohľadne vyššie uvedených poplatkov, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako ich predpokladá ustanovenie §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čím sa zároveň prieči dobrým mravom v zmysle ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka a tento nárok žalobcu súd považuje za nedôvodný v celom rozsahu.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takéto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie ÚS SR z 24.02.2011, IV. ÚS 55/2011-19).

V neposlednom rade súd má za to, že kritériu prijateľnosti zmluvnej podmienky a rovnovážnosti práv a povinností strán spotrebiteľského vzťahu nezodpovedá podmienka o poplatku, ktorý nemá pre spotrebiteľa žiaden preukázateľný prínos a za ktorý sa mu nedostáva žiadneho protiplnenia. Uvedené poplatky slúžia výlučne záujmu zmluvného partnera spotrebiteľa na maximalizácii zisku spojeného s existenciou zmluvného vzťahu (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 13.08.2014 sp. zn. 10Co/27/2013, 10Co/325/2014, rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3. 5. 2010). Na základe uvedeného súd je toho názoru, že žalobcovi nepatria vyššie špecifikované poplatky.

20. Poplatok za prerušenie, resp. obmedzenie dodávky plynu a poplatok za znovupripojenie žalobcovi nie je možné priznať ani ako jemu vzniknuté náklady za uvedené úkony. Žalobca síce má nárok na náklady v súvislosti s tým, ak bola prerušená, resp. obmedzená dodávka plynu a náklady za znovupripojenie. Je však povinnosťou žalobcu preukázať výšku a účelnosť týchto nákladov individuálne v každej veci. Nie je možné priznať žalobcovi paušalizované náklady v zmysle cenníka či katalógu. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Súd má za to, že predloženie faktúry spoločnosti SPP distribúcia a.s. nepostačuje na to, aby žalobcovi bola priznaná suma 88,24 eur a 36 eur. Súd je toho názoru, že samotná dohoda o výške paušálnych nákladov medzi SPP distribúcia a.s. a žalobcom nemôže zaväzovať žalovanú na úhradu týchto nákladov, keďže nejedná sa o reálnu výšku nákladov, ale o paušálne náklady, ktoré bez akejkoľvek zainteresovanosti spotrebiteľa má tento uhradiť. Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatky, resp. náklady, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol.

Súd má za to, že v časti o zaplatenie 124,24 eur nejde o individuálne náklady, ktoré reálne vznikli žalobcovi v danej veci. Zároveň v prípade poplatkov takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetné poplatky tak predstavujú iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle §3 a §39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

21. Porovnaj aj rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 18. 12. 2017 sp. zn. 5Csp/98/2017 či rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 4. 9. 2018 sp. zn. 5Csp/334/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 17. 1. 2019 sp. zn. 1Co/103/2018.

22. Podľa ustanovenia §255 ods. 1, 2 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V súlade s ustanovením §145 ods. 3 C.s.p. sa predmetom konania stala suma 363,43 eur. Súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 239,19 eur (66% žalovanej sumy), teda v tejto časti patrí náhrada trov konania žalobcovi. V prevyšujúcej časti 124,24 eur (34% žalovanej sumy) súd žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje neúspech žalobcu a úspech žalovanej. Z uvedeného vyplýva, že náhrada trov konania v danej veci patrí žalobcovi a to po odpočítaní jeho neúspechu v konaní od jeho úspechu v konaní. Teda žalobcovi patrí náhrada trov konania v rozsahu 32% z celkových trov konania, na ktoré by mal žalobca nárok pri plnom úspechu. Súd rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.